

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ & ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΤΡΕΠΤΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΔΑΣΙΚΑ ΕΔΑΦΗ
ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΣΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα

Πληροφορίες : Χατζοπούλου Ιωάννα

Τηλέφωνο : 213 1512101

Δ/νση ηλ. ταχυδρομείου:

ΠΡΟΣ :

- Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής
- Διευθύνσεις Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών

Έδρες τους

ΚΟΙΝ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ: Οδηγίες χειρισμού θεμάτων που ανέκυψαν κατ' ακολουθίαν της υπ' αριθμ. 710/2020 απόφασης της Ολομελείας του ΣτΕ.

Με αφορμή ερωτήματα, που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας αναφορικά με τον τρόπο χειρισμού θεμάτων, που ανέκυψαν μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης του ΣτΕ παρέχουμε τις κάτωθι οδηγίες:

1. Με την υπ' αριθμ. 710/2020 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ κρίθηκαν αντισυνταγματικές, οι διατάξεις α) του άρθρου 47 παρ. 5 επ. του ν.998/1979, που προέβλεπε την εξαγορά δασών/δασικών εκτάσεων που εκχερσώθηκαν προ του 1975 αυτογνώμωνως, προκειμένου να καλλιεργηθούν, και τη μεταβίβαση κυριότητας, έναντι τιμήματος, στους κατόχους αυτών, β) του άρθρου 47 παρ. 13 του ν. 998/1979, που προέβλεπε την έγκριση επέμβασης και την αλλαγή χρήσης δασικής έκτασης, όταν οι κάτοχοι δασικών εκτάσεων που εκχερσώθηκαν αυθαιρέτως προ της ισχύος του Συντάγματος του 1975 και καλλιεργούνται αγροτικώς δεν επιθυμούν να καταβάλλουν το τίμημα εξαγοράς και να τις αποκτήσουν κατά κυριότητα, καθώς και γ) του άρθρου 47B του ν. 998/1979, που προέβλεπε την έκδοση άδειας επέμβασης για γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια σε δάση, δασικές ή και αναδάσωτες εκτάσεις, οι οποίες εκχερσώθηκαν αυθαιρέτως και καλλιεργούνται μετά την έναρξη ισχύος του Συντάγματος του 1975 και έως 7.3.2007, και τη μεταβίβαση της χρήσης (και όχι της κυριότητας) των εκτάσεων αυτών. Περαιτέρω με την ως άνω απόφαση κρίθηκαν ακυρωτές ως αντισυνταγματικές και οι σχετικές κανονιστικές διατάξεις των κυα 156586/2798/2017, 157196/3204/2017 και 158298/3670/2017.

Ακολούθως με το ν. 5037/2023 αφενός μεν καταργήθηκαν οι διατάξεις των παρ. 5 έως 14 του άρθρου 46 και του άρθρου 47 Β του ν. 998/1979, αφετέρου δε επαναρυθμίστηκε το θέμα των δασών, δασικών εκτάσεων, καθώς και των εκτάσεων της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3, που εκχερσώθηκαν για γεωργική εκμετάλλευση, χωρίς άδεια της οικείας δασικής αρχής (πρβλ. σχετικά, άρθρα 216 και 222 ν. 5037/2023).

2. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, καλλιεργούμενες χωρίς άδεια της δασικής αρχής εκτάσεις, ως προς τις οποίες **δεν ολοκληρώθηκε** η προβλεπόμενη από τις ανωτέρω διατάξεις διαδικασία για την

εξαγορά της έκτασης με την έκδοση τίτλου κυριότητας υπέρ του κατόχου αυτής και τη μεταγραφή αυτού (άρθρα 47 παρ. 5 επ.) ή τη νομιμοποίηση της αλλαγής της χρήσης με την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης (άρθρο 47 Β), λόγω της έκδοσης της ως άνω ακυρωτικής απόφασης του ΣΤΕ, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της νέας διάταξης του άρθρου 216 του ν. 5037/2023, εφόσον πληρούνται οι τιθέμενες από αυτή προϋποθέσεις.

Τυχόν δε καταβληθέντα ποσά είτε ως τίμημα εξαγοράς και αντάλλαγμα χρήσης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 47 παρ. 8 και 9, είτε ως αντάλλαγμα χρήσης και δαπάνη αναδάσωσης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 47Β, επιστρέφονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, ή συμψηφίζονται, σύμφωνα με τα άρθρα 440 επ. του ΑΚ και το άρθρο 83 του ΚΕΔΕ (για τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του Δημοσίου).

Περαιτέρω τυχόν εκδοθείσες αποφάσεις εξαγοράς της παρ. 6 του άρθρου 47 ή έγκρισης επέμβασης του άρθρου 47Β ανακαλούνται από το όργανο που τις εξέδωσε.

3. Σε όσες περιπτώσεις ολοκληρώθηκε η υπαγωγή στις διατάξεις των παρ. 5 έως 14 του άρθρου 47 ή του άρθρου 47 Β, οι εκδοθέντες τίτλοι κυριότητας ή οι διαπιστωτικές πράξεις αλλαγής χρήσης, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων και της υπ' αριθμ. 157196/3204/7.6.2017 ΥΑ εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός και αν ανακληθούν είτε κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης για την ανάκληση των παράνομων ευμενών διοικητικών πράξεων της από το Γενικό Γραμματέα Δασών, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4915/2022, κατόπιν σχετικής εισήγησης υποβαλλομένης ιεραρχικώς, είτε κατόπιν σχετικής αιτήσεως ανακλήσεως από πρόσωπο που θεμελιώνει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται σε εύλογο χρόνο μετά τη δημοσίευση της ακυρωτικής αποφάσεως (ΣΤΕ 1175/2008, 99/2018, 92/2016).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΑΣΩΝ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- 1. Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κ. Σκυλακάκη**
- 2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δασών**